

Zdravlje u Ličko-senjskoj županiji

Učestalost govorno-jezičnih poremećaja kod djece predškolske dobi (The frequency of speech and language disorders in preschool children)

Sanja Kovačević, prof. Dječji vrtić Pahuljica, Gospić

Ključne riječi: djece predškolske dobi, poremećaj izgovora glasova, mucanje, jezične teškoće, poremećaji glasa

UVOD:

Najčešći poremećaji koji se javljaju kod djece predškolske dobi su poremećaj izgovora glasova, mucanje, jezične teškoće (usporen jezično- govorni razvoj; nedovoljno razvijen govor, nerazvijen govor, posebne jezične teškoće) i poremećaji glasa.

Dislaliya ili poremećaj izgovora glasova najčešći je govorni poremećaj kod djece. Može se javiti samostalno ili prati neke druge govorne poremećaje. Očituje se kao izostavljanje glasova unutar riječi (npr. umjesto riba – dijete kaže iba), kao zamjena glasova nekim drugim glasovima (lane- jane) ili kao iskrivljen izgovor glasova. Dijete koje je navršilo 5, 5 godina trebalo bi ispravno izgovarati sve glasove.

Mucanje je poremećaj tečnosti govora koji karakteriziraju ponavljanja dijelova riječi ili rečenica, produljivanje glasova, zastoji u govoru te umetanje različitih glasova ili poštapalica.

Usporeni razvoj govora, zaostajanje u razvoju govora i nedovoljno razvijen govor dijagnoze su koje se odnose na neadekvatan razvoj govora, a terminologija se mijenja ovisno o kronološkoj dobi djeteta. Dijagnoza usporeni razvoj govora odnosi se na zaostajanje u vrijeme dok je govor još u razvoju tj. do tri, četiri godine; zaostao razvoj govora postavlja se kao dijagnoza kod djece koja se nalaze u dobi od tri do šest, sedam godina, dok dijagnozu nedovoljno razvijen govor nalazimo kod djece koja su navršila šest, sedam godina, ali im je govor pojmovno siromašan, rečenice kratke i agramatične. Posebne jezične teškoće nepoznatog su uzroka, a odnose se na djecu čije su jezične vještine siromašne u odnosu na dob djeteta i neverbalne sposobnosti.

U daljnjem tekstu prikazat će se vrsta i učestalost govorno- jezičnih poremećaja kod djece u Dječjem vrtiću Pahuljica, Gospić u razdoblju od 2008. – 2010. godine.

Vrsta i učestalost govorno - jezičnih poremećaja u Dječjem vrtiću Pahuljica

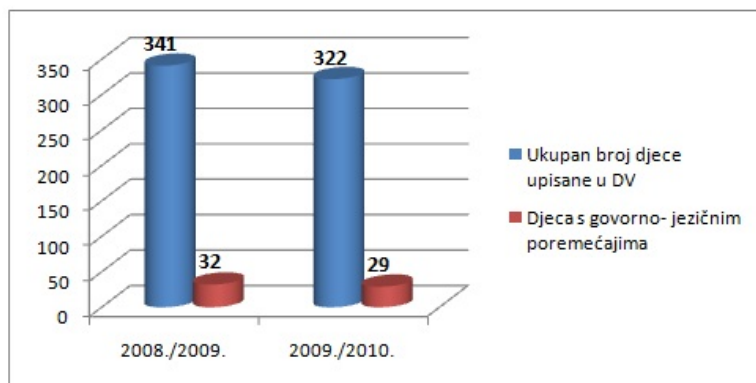
Djeca s govorno -jezičnim poremećajima uključena su u logopedsku terapiju od 2008. , kada počinje djelovati logoped u dječjem vrtiću.

U navedenom razdoblju dječji vrtić pohađalo je 663 djece, a od toga 12 -ero djece s teškoćama u razvoju (intelektualne i motoričke teškoće) . Od ukupnog broja djece 61 dijete imalo je neki govorno- jezični poremećaj što bi značilo da je kod 11 % djece u vrtiću prisutna govorno -jezična patologija (tablica 1., slika 1.)

Tablica 1. Broj djece s govorno-jezičnim poremećajima u odnosu na ukupan broj djece u razdoblju od 2008.-2010. godine

Pedagoška godina	Ukupan broj djece upisane u dječji vrtić	Djeca s govorno-jezičnim poremećajima	
		Broj	%
2008./2009.	341	32	9%
2009./2010.	322	29	9 %
Ukupno	663	61	11%

Slika 1. Broj djece s govorno- jezičnim poremećajima u odnosu na ukupan broj djece upisane u razdoblju od 2008.-2010. godine

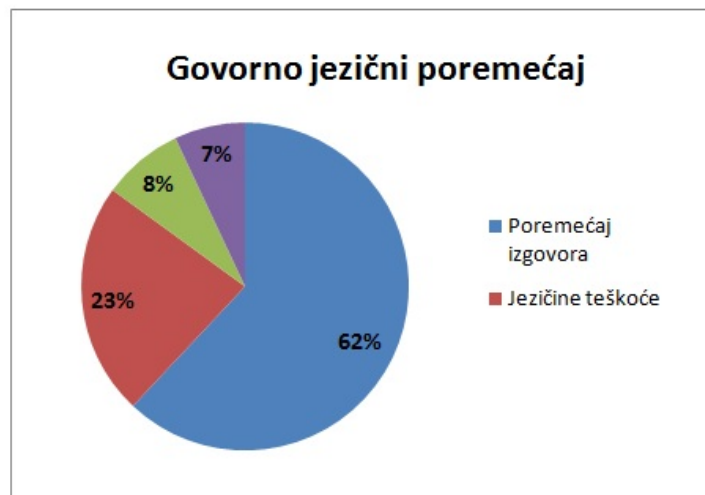

Analizirajući vrstu govorno- jezičnih poremećaja utvrđeno je da najviše djece ima poremećaja izgovora glasova (62 %). Jezične teškoće imalo je 23% djece s tim da se taj broj odnosi na djecu s teškoćama u razvoju (7-ero djece u pedagoškoj godini 2008./2009. i 7 -ero u 2009./2010.). Mucanje se javlja kod 8 % djece u vrtiću, a 7 % djece imalo je poremećaj glasa.

Tablica 2. Vrste govorno- jezičnih poremećaja

Govorno jezični poremećaj	Pedagoška godina 2008./2009.		Pedagoška godina 2009./2010.		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Poremećaj izgovora	20	62 %	18	62%	38	62%
Jezične teškoće	7	21 %	7	24%	14	23%
Mucanje	3	10 %	2	7%	5	8%
Poremećaji glasa	2	6 %	2	7%	4	7%

Slika 2. Prikaz vrsta govorno- jezičnih poremećaja u %

Osim otkrivanja, dijagnosticiranja i terapije govorno-jezičnih poremećaja vrlo bitan faktor u logopedskom radu je prevencija istih koja se u vrtiću provodi putem seminara, radionica i savjetodavnih razgovora s roditeljima i odgojiteljima.

Kad roditelji, odgojitelji i pedijatri posumnjaju na bilo kakva zaostajanja u govoru trebali bi se odmah obratiti za pomoć logopedu u najbližoj ustanovi. Ako je dijete još uvijek premalo za rehabilitaciju, roditelji će dobiti korisne upute na koji način poticati i razvijati govorni razvoj. Pravodobno traženje pomoći, nakon čega slijedi dijagnosticiranje i otkrivanje uzroka u govornom razvoju, može pomoći otklanjanju uzroka ili ublažavanju poremećaja.

Literatura:

1. Appel, K Masterson, J.(2004): Jezik i govor od rođenja do 6. Godine. Ostvarenje, Lekenik
2. Dembitz, A. (1992): Promuklost dječje dobi. Govorna komunikacija, Zagreb
3. Galić- Jušić, I. (2001): Što učiniti s mucanjem?. Ostvarenje, Zagreb
4. Marn B., Jelčić-Jakšić S. (2003): Praćenje i poticanje slušanja i govora. Gradski ured za zdravstvo rad i socijalnu skrb, Zagreb
5. Posokhova, I. (1999): Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja. Ostvarenje, Zagreb
6. Posokhova, I . (2001): Dislaila. Ostvarenje, Lekenik
7. Vuletić, D. (1987): Govorni poremećaji: Izgovor. Školska knjiga, Zagreb

Kontakt osoba:
 Sanja Kovačević, prof. logoped
 Dječji vrtić Pahuljica
 Telefon: 053/ 572-843
 E- mail: sanja_mtc@yahoo.com